

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2009. év szeptember hó 17. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

végzést:

A különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Bíróság 8.B.416/2008/20. számú ítéletét **helybenhagyja.**

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Bíróság a 2009. március 16. napján kelt 8.B.416/2008/20. számú ítéletével a vádlottat az ellene emberölés büntettének kísérlete [Btk. 166. § (1) bekezdése és (2) bekezdés i/ és d/ pontja] és a kiskorú veszélyeztetésének büntette [Btk. 195. § (1) bekezdése] miatt emelt vád alól - a Btk. 24. § (1) bekezdésében és 22. § b) pontjában meghatározott kóros elmeállapota miatt - felmentette és elrendelte a kényszergyógykezelését.

Az elsőfokú ítélet rendelkezett még a lefoglalt dolgok kiadásáról, illetve megsemmisítéséről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítéletet az elsőfokú tárgyaláson eljáró ügyész tudomásul vette, a vádlott és védője a kényszergyógykezelés mellőzéséért fellebbezett.

A **védő fellebbezésének írásos indokolásában** (másodfokú iratok 4. szám) vitatta, hogy a vádlott vonatkozásában az emberölés büntettének kísérlete megállapítható-e egyáltalán, ugyanis a vádlott védekezését, mely szerint nem észlelte, hogy a gyermeke rossz állapotban van, semmiféle bizonyíték nem cáfolja, ugyanakkor megállapítható, hogy maga a vádlott is életveszélyes állapotban volt.

A védő részletesen kifejtette, hogy a vádlott által megvalósított cselekmény nem feltétlenül erőszakos volt, másrészt kétségbe vonta az elmeorvos-szakértő azon megállapítását, hogy a vádlott betegsége miatt újabb bűncselekményt követhet el, amikor más esetekben békés, beilleszkedő viselkedését állapítják meg.

A védő ezért a kényszergyógykezelés mellőzésére tett indítványt.

A **Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség** a BF.374/2009/1. számú átiratában - és képviselője a nyilvános ülésen - az elsőfokú bíróság által a bizonyítékok mérlegelésével megállapított tényállást, a cselekmények minősítését és a vádlott felmentését megalapozottnak, a kényszergyógykezelés elrendelését szükségesnek tartotta. A vádlott tudatzavart állapotának időtartamát az első fokú bíróság kirekesztette a bűnösség köréből, de a gyermek életveszélyes állapota ennél sokkal hosszabb idő alatt alakult ki. A vádlott köteles lett volna megfelelően gondoskodni a gyermekről, be kellett volna látni magatartásának káros következményeit, de azzal, hogy a gyermeket elzárta a külvilág elől, a véletlenre bízta az eredmény elmaradását. A bűnismétlés veszélyét az ügyészi álláspont szerint helyesen állapította meg a Fővárosi Bíróság, mert a vádlott téveszméje - élelem nélkül is lehet élni - továbbra is fennáll. A védő a rendelkezésére nyitva álló időben nem kérte új elmeszakértő kirendelését, a rendelkezésre álló véleményeket az első fokú bíróság mérlegelési körébe vonta és azokat megalapozottnak találta, így újabb vizsgálat szükségtelen. A sértettet ért pszichés károsodás mértékét jelenleg nem lehet még megállapítani.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A **védő a nyilvános ülésen** a fellebbezését és annak írásbeli indokolását fenntartotta. Perbeszédében részletesen kifejtette, hogy a vádlott a cselekmény felfedezését megelőző 24-48 órában beszámíthatatlan állapotban volt, ezen állapota nemcsak az élettársa, hanem a gyermek vonatkozásában is jelentőséggel bírt, ugyanis a büntetőjogi felelőssége emiatt nem állapítható meg. A vádlott állapota a kezelés hatására javult, kevesebb gyógyszert kap, az intézetben beilleszkedett, tisztelettudóan viselkedik, angolórát tart, ugyanakkor betegségbelátása még nem megfelelő. A védő újabb elmeszakértő kirendelését kérte, mert nem értett egyet dr. Antal Albert szakértői véleményével a bűnismétlés lehetősége tekintetében. A vádlott maga is kijelentette, hogy többé nem fog börtölni, a gyermek a vádlott testvére gondozásában van, a vádlott gondnokság alá helyezése folyamatban van, így kizárt, hogy a bűncselekményt meg tudná ismételni, a védő ezért a kényszergyógykezelés mellőzését kérte.

A **vádlott az utolsó szó jogán** kijelentette, hogy nem börtölne újra, mert már tudja, hogy a börtölés káros, tanult az eseményekből.

A fellebbezések nem alaposak.

A Fővárosi Ítéltábla a vádlotti és védői perorvoslat folytán bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárását. Ennek eredményeként megállapította, hogy a Fővárosi Bíróság alaposan és a megfelelő részletességgel folytatta le a bizonyítási eljárást. Annak során a perrendi szabályokat maradéktalanul megtartva, kellő alapossággal teljesítette ügyfelderítési kötelezettségét. A rendelkezésére álló bizonyítási anyagot értékelési körébe vonva, a bizonyítékokat egyenként és egymással is egybevetve gondosan mérlegelte, és e tevékenységéről részletesen

számot is adott. Okszerűen megindokolta azt, hogy mely bizonyítékokat, mely részükben és miért fogadott el. Az elsőfokú ítélet indokolása mindenre kiterjedő, logikus és nem ellentétes az iratok tartalmával sem.

A Fővárosi Bíróság által megállapított tényállás mentes a Be. 352.§ (1) bekezdésében felsorolt hiányosságoktól, minden vonatkozásban megalapozott, tartalmazza a szükséges tényeket. Az első fokú bíróság eleget tett a törvényben írt indokolási kötelezettségének is, így az általa megállapított tényállás irányadó volt a másodfokú eljárásban.

Az elsőfokú bíróság kellő részletességgel foglalkozott a vádlott védekezésével, aki úgy a nyomozás során, mint az első fokú tárgyaláson tett vallomásaiban elmondta, hogy a börtöntérrel tervszerűen folytatták életvitelét, de arról gondoskodtak, hogy gyermekük megfelelő étkeztetésben részesüljön, egyrészt anyatej, másrészt egyéb szilárd táplálék útján. A vádlott vallomásaiban következetesen kitartott azon álláspontja mellett, hogy a gyermekének nem akart rosszat tenni.

A Fővárosi Bíróság széles körű tanúbizonyítást folytatott le, amelynek során széleskörűen felderítette a cselekmény előzményeit, a vádlott és felesége kapcsolatát, a gyermek megszületésének körülményeit és a család életmódját. A kellő mértékben foglalkozott a vádlott által folytatott kezelésekkel, meghallgatta „pácienseit” is. Feltárta a vádlott és felesége korábban folytatott börtönteinek menetét, illetve azt, hogy azokról a vádlott családjának környezete, rokonai milyen módon szereztek tudomást.

A vádlott által folytatott börtön hatásáról úgy a saját maga, mint gyermeke esetében bekövetkezett hatásokról az eljárásban keletkezett orvosszakértői vélemények egyértelműek és megalapozottak. A szakértő megállapította, hogy a vádlott hetek óta nem vett magához ételt, illetve több napja folyadékot ezért a felfedezésékor már maga is közvetett életveszélyes állapotban volt.

A két éves sértett testsúlya a szakértő véleménye szerint egy kb. hat hónapos gyermekének felelt meg, esetében a táplálékbevitel hiánya miatt általános testi leépülés és súlyos anyagcserezavar is kialakult, ami orvosi beavatkozás nélkül 72 órán belül a halálához vezetett volna. Helyesen következtetett arra is az első fokú bíróság, hogy a sértett állapotát egy több hete tartó éhezés hozta létre, így a vádlott utolsó 1-2 napban az éhezés miatt beállott beszámíthatatlan állapotát az elkövetés idejéből kihagyva megállapított tényállás megalapozott.

A vádlott elmeállapotával kapcsolatban az eljárás során több orvosszakértői vélemény is készült. Valamennyi egyetért abban, hogy a vádlott a cselekményeket az elmeállapota olyan kóros állapotában követte el, amely képtelenné tette a cselekmény következményeinek felismerésére, illetve arra, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék és állapota miatt tartani kell attól, hogy hasonló cselekményt fog elkövetni.

A védő vitatta az elmeorvos-szakértői vélemények megállapításait, különösen a bűnismétlés veszélyével kapcsolatban, és a nyilvános ülésen megismételve az első fokú eljárásban már előterjesztett bizonyítási indítványát, újabb elmeszakértői vizsgálat elvégzését kérte.

Az eljárás során beszerzett és felhasznált valamennyi szakértői vélemény és a szakértők tárgyalási vallomása is egyértelmű a vádlott beszámítási képességével és a személyében rejlő bűnismétlés veszélyével kapcsolatban. Helyesen utasította el a Fővárosi Bíróság a védő bizonyítási indítványát új szakértők kirendelésével kapcsolatban, mert az csak az eljárás szükségtelen elhúzódását eredményezte volna.

A védőnek a másodfokú eljárásban ismételten előterjesztett bizonyítási indítványa ekként nyilvánvalóan alaptalan, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla elutasította.

A Fővárosi Bíróság tehát a vádlott védekezésével szemben a felsorolt bizonyítékok alapján megalapozottan állapította meg a történeti tényállást és helytállóan foglalt állást abban a kérdésben is, hogy a vádlott büntethetősége esetén mely törvényi tényállásokban foglalt bűncselekményeket követte volna el.

A sértett sérelmére elkövetett cselekmények kimerítik egyrészt a Btk. 166.§ (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés d/ és i/ pontja szerint minősülő emberölés büntettének a Btk. 16.§-a szerinti kísérletét, másrészt a Btk. 195.§ (1) bekezdése szerint kiskorú veszélyeztetésének büntettét.

A Fővárosi Bíróság e körben kifejtett jogi indokolása teljes és hiánytalan, azzal az ítéltábla mindenben egyetért, megismétlését szükségtelennek tartja.

A védő által kifejtettekkel kapcsolatban szükséges azt kiemelni, hogy az emberölés büntette személy elleni erőszakos bűncselekmény. Erre utal a Btk-nak a 2009. évi LXXX. törvénnyel módosított 137.§ 17. pontjában foglalt értelmező rendelkezés, amely ugyan más megközelítésből, de egyértelműen kijelenti, hogy a Btk. 166.§-ában írt tényállás személy elleni erőszakos bűncselekményt takar. Nem változtat a cselekmény megítélésén az sem, hogy adott esetben a vádlott nem erőszakos módon valósította meg a tényállásban írt magatartását, mert a „humánusabb” elkövetési mód is ugyanazon eredmény elérésére irányult. Az elkövetés mikéntje nem tévesztendő össze az adott cselekmény jellegével.

Az emberölés büntette, úgynevezett nyitott törvényi tényállás, az ott megkövetelt eredmény - más halála - bármilyen elkövetési magatartással, tevészel és mulasztással egyaránt létrehozható. Jelen esetben a vádlott köteles lett volna gondoskodni a gyermekéről, őt megfelelő mennyiségű és minőségű táplálékkal ellátni. A több hétig tartó éheztetés során ez irányú kötelezettségeinek teljesítését olyan mértékben mulasztotta el, hogy ennek következtében a gyermek halálának bekövetkezése kézzelfogható közelségbe került és az eredmény megvalósulását

csak a szerencsés véletlen gátolta meg. A vádlott e cselekményét eshetőlegesen szándékkal valósította meg.

A minősítő körülményeket - tizennegyedik életévét be nem töltött személy sérelmére, illetve különös kegyetlenséggel elkövetés - az első fokú bíróság ugyancsak helyesen állapította meg.

A több hétig tartó éheztetés mindenképpen alkalmas arra, hogy a sértett életét a szükségesnél nagyobb szenvedést okozva oltsa ki, a sértett szenvedéseire, mozgásképtelenségére, utalt az állapotáról készült orvosszakértői vélemény is.

A vádlott a gyermek megszületése után tanúsított magatartásával - elmulasztotta a legszükségesebb orvosi vizsgálatokat, oltásokat - büntethetősége esetén a Btk. 195§ (1) bekezdése szerinti kiskorú veszélyeztetése büntettét valósította volna meg.

A vádlott a cselekmények elkövetésekor és elbírálásakor egyaránt téveszméken alapuló tudathasadásos elmebetegségben szenvedett, melyek a beszámítási képességét kizárták, ez a Btk. 22. § b/ pontja alapján büntethetőséget kizáró ok, ezért a vádlottat az elsőfokú bíróság a - jogszabályoknak megfelelően - a vád alól a Be. 331. § (1) bekezdése alapján felmentette és a (2) bekezdés szerint a kényszergyógykezelését rendelte el.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a kényszergyógykezelés elrendelésének a Btk. 74. § (1) bekezdése szerinti feltételei fennállnak, ugyanis a vádlott személy elleni erőszakos cselekményt valósított meg, tartani kell attól, hogy újra hasonló bűncselekményt fog elkövetni, továbbá a vádlott büntethetősége esetén egy évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetést kellett volna kiszabni.

Nem értett egyet a Fővárosi Ítéltábla a védő által a bűnismétlés veszélyével kapcsolatban kifejtettekkel.

Az eljárás során beszerzett elmeorvos-szakértői vélemények kategorikusan és egyértelműen megállapítják, hogy a vádlott kóros elmeállapota miatt alappal lehet tartani attól, hogy a jövőben hasonló cselekményt fog elkövetni. A vádlottat a kóros elmeállapota talaján kialakult téveszméi vezették a bűncselekmények elkövetéséhez, és betegségbelátásának hiánya miatt nem kizárható az, hogy a jövőben is az előzőekhez hasonló magatartást tanúsítson, még akkor is, ha jelenleg a kezeléseken együttműködő és békés a magatartása.

A bűnismétlés veszélye nem azonosítható azzal, hogy a vádlott pont ugyanolyan, ugyanazon törvényi tényállást kimerítő bűncselekményt azonos elkövetési magatartással követett el, így e körben nem bír jelentőséggel, hogy a felesége már elhalálozott, a gyermeke kikerült a felügyelete alól, illetve, hogy a vádlott úgy nyilatkozott, hogy nem börtölne, mert az káros.

Az első fokú ítélet járulékos kérdésekben hozott döntései ugyancsak helytállóak.

A Fővárosi Ítéltábla ezért a Fővárosi Bíróság ítéletét a Be. 371.§ (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Budapest, 2009. évi szeptember hó 17. napján

Dr. Lassó Gábor s.k.
a tanács elnöke

Dr. Rédei Géza s.k.
előadó bíró

Dr. Hildenbrand Róbert s.k.
bíró

A Fővárosi Bíróság 8.B.416/2008/20. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 2.Bf.136/2009/8. számú végzése folytán 2009. szeptember 17. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált!

Budapest, 2009. év szeptember hó 17. napján

. Lassó Gábor s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Hornyákné Sléder Ágnes
tisztviselő